

**Rezolucija Europskog odbora regija o slobodnom kretanju tijekom pandemije bolesti COVID-19
(digitalna zelena potvrda) i povećanju proizvodnje cjepiva**

(2021/C 300/02)

EUROPSKI ODBOR REGIJA (OR)

1. napominje da pandemija bolesti COVID-19 ima znatne posljedice na slobodno kretanje građana unutar Europske unije i izvan nje te da se posebno negativno odrazila na prekogranična putovanja i putovanje na posao;
2. smatra da je cijepljenje u svrhu zaštite europskih građana od bolesti COVID-19 i novih sojeva glavni način da se pandemija stavi pod kontrolu i ponovno uspostavi sloboda kretanja;
3. izražava nezadovoljstvo zbog toga što države članice Europske unije zasad zaostaju u pogledu cijepljenja uslijed početne sporosti u sklapanju ugovora o cjepivu s farmaceutskim poduzećima, nedostatka transparentnosti u pogledu ugovora, a zatim i kašnjenja u isporuci cjepiva i poteškoća u organizaciji kampanja cijepljenja;
4. odlučno tvrdi da je zajednički pristup provjeri i certificiranju statusa osoba u vezi s bočesću COVID-19 od presudne važnosti za osiguravanje učinkovitosti, djelotvornosti i interoperabilnosti politika i tehničkih rješenja za praćenje pandemije te za olakšavanje ostvarivanja prava na slobodno kretanje i boravak na teritoriju svih država članica EU-a;
5. pozdravlja Prijedlog uredbe Europske komisije o okviru za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju radi olakšavanja slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 (digitalna zelena potvrda), kao i Prijedlog uredbe o digitalnim zelenim potvrdama za državljane trećih zemalja koji zakonito borave ili prebivaju u EU-u;
6. pozdravlja stajalište Europskog parlamenta da naziv potvrde treba promijeniti u „potvrda EU-a za COVID-19” kako bi bilo jasnije čemu ona služi, čime bi se olakšala njezina popularizacija među građanima; naglašava da lokalne i regionalne vlasti imaju važnu ulogu u promicanju potvrde među svojim stanovnicima i isticanju dodane vrijednosti EU-a u tom kontekstu; stoga poziva Europsku komisiju da surađuje s Europskim odborom regija u zajedničkoj kampanji;

Digitalna zelena potvrda

7. ponavlja svoju potporu, izraženu u Rezoluciji o kampanji cijepljenja protiv bolesti COVID-19 (RESOL-VII/010), stvaranju standardiziranog i interoperabilnog dokaza o cijepljenju u medicinske svrhe, s obzirom na to da je certificiranje cijepljenja medicinska nužnost. Kako bi se izbjegla diskriminacija, potvrdu bi u Europskoj uniji trebalo automatski izdavati cijepljenim osobama, osobama koje su se oporavile od bolesti COVID-19 ili testiranim osobama;
8. ustraje na činjenici da zelena potvrda nije nova putna isprava koja osigurava nova prava ili povlastice, već samo sredstvo čija je jedina svrha olakšati slobodu kretanja osoba tijekom pandemije bolesti COVID-19;
9. pozdravlja činjenicu da će se predloženim okvirom predvidjeti interoperabilne potvrde ne samo za cijepljenje protiv bolesti COVID-19 nego i za testiranje i oporavak kako bi se osobama koje posjeduju potvrdu omogućilo pravo na slobodno kretanje među državama članicama EU-a tijekom pandemije bolesti COVID-19 te kako bi se poboljšalo poštovanje postojećih sanitarnih mjera. Trebalo bi dodatno razmotriti valjanost trajanja potvrde i, ako je potrebno, njezino ažuriranje u budućnosti;
10. međutim, izražava zabrinutost zbog stvarne interoperabilnosti takve tehnologije među državama članicama jer neke od njih već planiraju integrirati potvrde o cijepljenju u svoje aplikacije za praćenje koronavirusa, a mnoge od tih aplikacija nisu kompatibilne s takvim aplikacijama u drugim zemljama EU-a;
11. smatra da je digitalna zelena potvrda sredstvo za suzbijanje i uklanjanje opasnosti od već zabilježenih slučajeva lažnih potvrda o bolesti COVID-19. Potrebno je zajamčiti visoke sigurnosne standarde, posebno u pogledu papirnatih potvrda;

12. ustraje u tome da digitalna zelena potvrda ne bi smjela biti ni preduvjet za ostvarivanje prava na slobodno kretanje ni putna isprava te naglašava načelo nediskriminacije, posebno prema osobama koje nisu cijepljene;
13. predlaže izmjenu članka 1. Prijedloga uredbe kako bi se pojasnilo da digitalna zelena potvrda ne bi smjela utjecati niti na pravo prekograničnih radnika na slobodno kretanje između mjesta stanovanja i mjesta rada tijekom pandemije niti na slobodno kretanje robe i osnovnih usluga na cijelom jedinstvenom tržištu, uključujući prijevoz medicinskih potrepština i prelazak osoblja preko graničnih prijelaza s tzv. „zelenom trakom” utvrđenih u Komunikaciji Komisije o uvođenju zelenih traka u okviru mjera upravljanja granicama radi zaštite zdravlja i dostupnosti robe i osnovnih usluga;
14. ustraje u tome da nediskriminacija mora podrazumijevati da osobe koje nisu cijepljene, ali imaju valjan test kojim se potvrđuje da su zdrave, mogu ostvariti svoje pravo na putovanje. Takav test mora biti dostupan svima, i to uz minimalne troškove;
15. podržava prihvaćanje potvrda koje treće zemlje izdaju građanima EU-a i članovima njihovih obitelji ako se te potvrde izdaju u skladu sa standardima koji su istovjetni onima utvrđenima Uredbom; očekuje da će se sličan tretman primijeniti i na državljane trećih zemalja koji zakonito borave ili prebivaju u EU-u i koji su cijepljeni u trećim zemljama;
16. smatra da bi se digitalna zelena potvrda trebala primjenjivati samo na cjepiva koja su dobila europsko odobrenje na temelju odluke Europske agencije za lijekove (EMA). Članak 2. stavak 3. Uredbe Europske komisije trebalo bi izmijeniti u tom smislu;
17. slaže se da bi se digitalna zelena potvrda trebala izdavati besplatno u digitalnom ili i u digitalnom i papirnatom obliku, u skladu s nastojanjima Europske unije u pogledu digitalizacije. Članak 3. stavak 2. trebalo bi izmijeniti u tom smislu;
18. ističe da bi Uredbom trebalo priznati unutarnji ustroj država članica i poštovati načelo supsidijarnosti uvažavajući činjenicu da u nekim državama članicama nacionalna tijela nisu jedina tijela koja izdaju zdravstvene potvrde. U cijeloj Uredbi trebalo bi upućivati na „nadležna javna tijela” (počevši s člankom 3. stavkom 2.);
19. traži od Europske komisije da nakon stupanja na snagu digitalne zelene potvrde koordinira ograničenja slobodnog kretanja ljudi unutar EU-a, kao što su karantena, samoizolacija, testiranje na koronavirus ili odbijanje ulaska. Posebno ustraje u tome da bi države članice bez odgode i unaprijed trebale obavještavati ostale države članice i Komisiju o uvođenju takvih ograničenja, uz relevantno obrazloženje i informacije o opsegu poduzetih mjera (izmjena članka 10. stavka 1.);
20. poziva na poštovanje zaštite podataka s obzirom na to da zdravstveni podaci imaju izrazito osjetljiv i osoban karakter te od europskog zakonodavca traži da temeljito procijeni učinak predložene potvrde na zaštitu podataka i naročito njezinu usklađenost s Općom uredbom o zaštiti podataka (GDPR) te pitanja u vezi s pohranjivanjem podataka, kao i da ispita mogu li se podaci iz EU-a izmjestiti iz Europske unije; insistira na tome da se ti podaci nakon pandemije više ne koriste za procjenu;
21. ponovno ističe potrebu da države članice i njihove regije prilikom provedbe Uredbe poštuju temeljna prava i načela posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na jednakost pred zakonom i nediskriminaciju, pravo na slobodno kretanje i pravo na djelotvoran pravni lijek. U tom bi pogledu sva ograničenja temeljnih prava trebala podlijezati procjenama i provjerama proporcionalnosti;
22. potiče Europski parlament i Europsko vijeće da što prije usvoje digitalnu zelenu potvrdu kako bi i ona i cijeli sustav bili potpuno operativni ovog ljeta, što bi bio važan korak prema oporavku gospodarstva EU-a;
23. potiče države članice da budu oprezne pri korištenju digitalne zelene potvrde. Osnovne usluge trebale bi i dalje biti dostupne svim građanima;

Povećanje proizvodnje cjepiva

24. ponovno ističe da bi Europska unija trebala djelovati u skladu s načelom solidarnosti. Pristup cijepljenju ne bi se smio određivati prema mjestu gdje ljudi žive ili prema ekonomskoj strategiji privatnih poduzeća;
25. poziva na brzo povećanje proizvodnje cjepiva u Europi i podržava nastojanja Europske komisije u tom smislu, a naročito putem povećanja broja proizvodnih pogona u Europskoj uniji; traži od Europske komisije da ispita treba li u tu svrhu predvidjeti *ad hoc* odredbe o državnim potporama;
26. smatra da bi Europska unija radi povećanja proizvodnje cjepiva mogla razmotriti mogućnost novih rješenja kao što je privremena obustava patenata za lijekove i medicinske tehnologije za liječenje ili sprečavanje zaraze bolešću COVID-19;
27. ponavlja svoj poziv europskim zakonodavcima da iznesu čvrste i odvažne prijedloge za razvoj i proizvodnju osnovnih lijekova na europskom tlu kako bi se zajamčila strateška autonomija EU-a smanjenjem ovisnosti o trećim zemljama;
28. ponovno tvrdi da cijepljenje europskog stanovništva mora ostati glavni prioritet Europske unije i pozdravlja mehanizam odobravanja izvoza cjepiva protiv bolesti COVID-19 izvan EU-a kao nužan korak za to da proizvođači cjepiva ispune svoje obveze prema građanima EU-a; istodobno smatra da proces cijepljenja može biti učinkovit samo ako Europska unija nastavi pomagati u pružanju cjepiva ostatku svijeta, a posebno slabije razvijenim zemljama, osobito u okviru saveza COVAX u kojem sudjeluju 142 države.

Bruxelles, 7. svibnja 2021.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Apostolos TZITZIKOSTAS
